

Emlékező Füzetek

2014/4

mvm paksi atomerőmű

**A Tájékoztató és Látogatóközpont köszönti
a visszaemlékezések szerzőit
és örömmel adja közre írásaikat.**

Dr. Kovács Antal
kommunikációs igazgató

Sorozatszerkesztő: Beregnyei Miklós

Lektorálta: Varga József

Korrektor: Patyi Orsolya

Kiadja az MVM Paksi Atomerőmű Zrt.

Felelős kiadó: Hamvas István vezérigazgató

A borító Vincze Bálint munkája

Készült: Atomix Kft. Nyomdaüzemében 2014/981

Felelős vezető: Gergely Judit Etel

TISZTELT OLVASÓ!

Az itt olvasható visszaemlékezések az 1. blokk indításának 30. évfordulójára készültek és az MVM Magyar Villamos Művek Közleményei 2013. 1–2-es számában jelentek meg.

A Közlemények kevés példányszáma és körülményes hozzáférhetősége miatt gondoltunk arra, hogy az EMLÉKEZŐ FÜZETEKBE is megjelentetjük ezeket a fontos, a múltra visszatekintő írásokat. (A 2014/3-as füzet folytatása.)

Az Atomenergetikai Múzeum továbbra is várja mind az atomerőmű nyugdíjasainak, mind pedig az aktív dolgozóknak a múlt egy kis szeletére történő visszaemlékezéseit.

Beregnyei Miklós
szerkesztő

PÉTER LÁSZLÓ

ÉN IDE FOGOK JELENTKEZNI

A Paksi Atomerőmű Vállalattal, PAV-val 1984-ben kerültem először kapcsolatba egy üzemlátogatás alkalmával. A nemrég indult atomerőmű látogatása akkoriban népszerű programnak számított, az 1. blokkvezénylő személyzete a sajtó érdeklődésén túl rendszeresen szakmai és laikus látogatócsoportok élénk figyelme mellett végezte a munkáját. Egy ilyen látogatáson való részvétel az első és meghatározó élményem az atomerőművel kapcsolatban.

Az 1. blokk 1982. decemberi indításának híre csak a sajtó útján jutott el hozzám, és egyáltalán nem gondoltam, hogy valaha is itt fogok dolgozni. Az a nevezetes üzemlátogatás, aminek során az erőművi technológia rövid ismertetése mellett az 1. blokkvezénylőt, a gépházat és a hálózati vezénylőt mutatták meg, mély benyomást tett rám. A kísérőink az erőmű villamos üzemviteli szervezetének dolgozói voltak, a szakmai tájékoztatás mellett céloztak rá, hogy az erőmű üzemviteli létszámát folyamatosan bővítik majd a további blokkok üzembe lépésekor. Elhatároztam, hogy én ide jelentkezni fogok. Nem ismerem senkit, nem volt ajánlóm, nem volt támogatóm. Levélben elküldött szakmai önéletrajzomra egy idő után válasz érkezett, hogy az erőmű Üzemviteli Osztályára jöhetnek diszpécsernek három műszakos „sugárveszélyes” munkakörbe. (Ma is emlékszem, hogy a válaszlevélben a munkakörnek ezek a jellemzői voltak kiemelve.)

Így jöttem. 1985. január 1-jén. Természetesen volt előzetes személyes elbeszélgetés, a szokásos felvételi procedúra, majd pedig el kellett végezni a mun-

kakörhöz szükséges atomerőművi tanfolyamokat (alaptanfolyam, primer és szekunder köri gépész tanfolyam...). Soha nem dolgoztam még folyamatos három műszakos munkarendben, nagyon új volt, ugyanúgy, mint ahogy az akkor frissen létrehozott diszpécsercsoport feladatköre is menet közben alakult ki. A betanulás élesben történt, hiszen a kollégáim is hasonló cipőben jártak, „úttörők” voltunk.

Jelenleg is ebben a munkakörben dolgozom. Az elnevezését időközben „EIK-szolgálatvivő”-re módosították, és sok más változás is érintette. Ma is úgy érzem, hogy az az 1984-es döntés jó döntés volt, a munkámmal igyekeztem rászolgálni a bizalomra, az erőmű részéről biztosított juttatásokkal pedig elégedett voltam. 2007-ben az Atomerőmű Kiváló Üzemeltetője díjban részesültem. A kezdeti szállón lakás, majd a lakótelep után mostanra nyílt lehetőségem, hogy „gyűttmentből” igazi paksivá legyek. Már nem fiatalon az a véleményem, hogy a céghez való lojalitás, a helyhez való kötődés alapja a kölcsönös kiszámíthatóság és a biztos egzisztenciális háttér megteremtésének lehetősége adva volt.

Az erőműben a diszpécsert majdnem mindenki ismeri, legalábbis telefonon a hangját az ügyeletes gépkocsik forgalmazása kapcsán. A feladatköre természetesen ennél sokkal összetettebb és sokoldalúbb. A legjelentősebb változás 1987-ben állt elő, amikor is üzembe lépett az Erőmű Irányító Központ, röviden EIK. Itt a feladatkör a folyamatosan változó és fejlődő számítástechnikai, informatikai és híradástechnikai berendezések kiszolgálásával bővült. A helyhez kötöttség miatt viszont megszűnt a diszpécser szabad mozgása a blokkok között, ami a személyzet többi tagjával a korábban meglévő személyes kapcsolat és ismeretség megszűnéséhez vezetett. Az EIK megjelenítőin figyelemmel kísérhetők a blokkok technológiai rendszerei, az esetlegesen több blokkot érintő események lefutása és elvégezhető a szükségessé váló belső, illetve külső kiértékelések, tájékoztatások. Külföldi erőművekben nem mindenhol gyakorlat ehhez hasonló központi irányító hely üzemeltetése, ezért ebben a munkakörben külföldi betanulásra nem volt lehetőség. Az erőmű életében az évek során bekövetkezett adminisztratív változások, átszervezések bennün-

ket annyiban érintettek, hogy bár változó felállásban, de Üzemviteli Osztály a kezdetek óta létezett, és jelenleg is ehhez az osztályhoz tartozunk. A közvetlen munkahelyemen a munkahelyi légkör, a kollégák, főnökök, beosztottak munkatársi viszonya kifejezetten jónak mondható, sőt visszatekintve hosszú távon is általában a viszonylagos „békés sziget” állapot volt jellemző. A közös rendezvények mellett hasznosnak, jó közösségfejlesztő alkalomnak tartottam a műszakosok számára meghonosított relaxációs, csapatépítő tréningeket.

A munkahelyünk az EIK éppen ezekben a hónapokban egy igen jelentős technikai átalakításon, modernizáción esik át, szinte teljesen megfiatalodik. Ennek következtében az EIK az erőműben valószínűleg sokkal hosszabb üzemidő elé néz, mint a benne kezdetek óta dolgozó kollégák egyike-másika. Az itt ledolgozott 28 év hosszú idő, visszatekintve mégis úgy tűnik, hogy gyorsan telt el. A diszpécser – ma EIK-szolgálatvivő – az erőmű ügyeletes mérnökének közvetlen beosztottja volt a kezdetek óta. Az eleinte kézzel írott operatív ÜM-naplók ma az erőmű történelmének kutatói számára biztosítanak forrásanyagot. A korai naplókban rögzített műszaknévsorok diszpécseri közül még ketten vagyunk aktívak. A nálam csak egy-két évvel idősebb munkatársak többsége – élve az akkori lehetőségekkel – általában nyugdíjba ment. Ennek is köszönhetően kerülhettem bele a visszaemlékezők generációjába.

Az MVM Paksi Atomerőmű Zrt.-t a sok változással együtt is a mai napig jó munkahelynek tartom. Ugyanúgy, ahogy az országnak szüksége van az itt gazdaságosan és biztonságosan megtermelt villamos energiára, a környék lakosságának is szüksége van egy ilyen kiszámítható megélhetést biztosító munkahelyre. Természetes, hogy a mai erőműves üzemlátogatások sem olyanok, mint a régiek voltak, valószínűleg nem történik célzás munkaerő-felvételre sem, bár az új blokkok építése kapcsán még ez is megváltozhat. Erre az esetre nyugodt szívvel merem ajánlani az atomerőműves munkahelyeket a jövőben is minden olyan fiatalnak és kevésbé fiatalnak, akikben egyaránt megvan az elkötelezettség, a szorgalom és a felelősségteljes feladatok végzése iránti alázat.

Péter László
EIK-szolgálatvivő
peterla@npp.hu